

ÇOCUK VE PARA BÜLTENİ

Her anne baba çocuğunun her gördüğünü alamayacağını öğrenmesini, böyle bir bilinci kazanmasını ister. Çocuğun isteklerini sıraya koymasına, elindeki kaynağı isteklerine uygun bir şekilde harcamasını öğrenmesine önem verir. Her istediğini elde eden çocuk doyumsuz ve mutsuz olur. Diğer yandan hiçbir istediğini elde edemeyen çocuk mahrumiyet ve öfke yaşar.

Küçük yaşlardan başlayarak istediklerinin alınabilmesi için para gerektiğini öğrenen çocuk, okul öncesi dönemde paranın miktarını anlamaz. Onun için bir lira bin lira gibi kavramlar yoktur. Üç dört yaşla birlikte çocuğa para anlatılmalı ve yaşı büyüdükçe paranın miktarını öğrenmesi sağlanmalıdır. Yedi sekiz yaşlarında çocuğun parayı öğrenmesi ve para hesabı yapması beklenir. Çocuğun parayı öğrenmesi için alışverişlerde bazı ödemeleri onun yapmasına ve paranın üstünü almasına fırsat vermek etkili bir yöntemdir.

Anne babalar zaman zaman yaptıkları yanlışlardan biri bir şey isteyen çocuğu geri çevirmek için param yok demeleridir. Bu bazen gerçek olabilir. Yani çocuğunuzun istediği bir şeyi siz de doğru buluyor, almak istiyor ancak maddi sıkıntı nedeniyle yapamıyor olabilirsiniz. O zaman çocuğa bazı şeyler almak için para olması gerektiği uygun bir dille anlatılmalıdır. Ama alınması istenen şeyi almak istemiyor yada alınmasını uygun bulmuyorsanız ve “param yok” diyerek bunu ifade ediyorsanız doğru olmayan bir yol izliyorsunuz demektir.

- ✦ Çocuklara harçlık verilmelidir. Çocuğun parayla tanışması ve kullanması harçlığı sayesinde olur.

- ✦ Miktarı az olsa bile harçlık çocuğun bağımsız olmasını, sorumluluk almayı öğrenmesini sağlayan bir araçtır.
- ✦ Harçlık çocuğun çok yönlü düşünmesini ve karar becerisi geliştirmesini kolaylaştırır.
- ✦ Harçlık alan bir çocuk kendisine ait olan bir parayı idare etme sorumluluğunu üstüne alır. Nasıl harcaması gerektiği konusunda karar verir.
- ✦ İsteklerini sıraya koymasını, ertelemesini ve harçlık miktarıyla almak istedikleri arasında denge kurmasını öğrenir.
- ✦ Çocuklara harçlık vermek parayı kullanmalarını öğrenmelerini sağlar.
- ✦ Çocuklarının istedikleri şeyleri yapmaları için para ve özel ödüller teklif eden anne babalar, çocuklarına işbirliği ve sorumluluk almayı öğrettiklerine inanırlar. Aslında öğrettikleri tek şey ancak karşılığında para ödenen işlerin yapmaya değer olduğudur.
- ✦ Çocuklara verilecek ödül ve cezalar harçlıktan bağımsız tutulmalıdır. Cezalandırmak istenildiğinde harçlığını kesmek ödüllendirilmek istendiğinde arttırmak doğru değildir.
- ✦ Diğer yandan çocukların kendilerine ait birikimlerinin olması herhangi bir eşyaya veya kişiye zarar verdiklerinde birikimlerinden karşılamlarını yada harçlıklarından keserek ödemeleri sağlanabilir.

- ✦ Çocuğa harcama yaparken nelere dikkat etmesi gerektiği öğretilmelidir.
  - ✦ Anne babalar ekonomik güçleri ve yaşam koşulları konusunda çocuklarını bilgilendirmelidir.
  - ✦ Çocuğu yaşadıkları sıkıntıdan uzak tutmak için ekonomik durumlarını zorlayarak harçlık vermek doğru değildir.
- Benzer şekilde koşullarını çok zorlayarak da olsa her istediklerini yerine getirmeye çalışmakta doğru değildir.

Harçlığı verirken dikkat edilmesi gereken kurallar ;

- ✦ Harçlık miktarı çocukla birlikte belirlenmelidir.

- ✦ Harçlık miktarı ne çok fazla ne de az olmamalıdır.
- ✦ Belirlenen harçlık miktarı çocuğun gelişim dönemine (yaşına) uygun olmalıdır. Çocuğun yaşını koşullarını ve gereksinimlerini düşünerek bu hesaplanabilir.
- ✦ Harçlık miktarı belirlenirken ailenin ekonomik durumuna uygun olarak belirlenmelidir. Ekonomik durum iyi olsa da çocuğa yaşının üstünde harçlık verilmemelidir.
- ✦ Harçlığın miktarı büyümesiyle birlikte belli aralıklarla arttırılmalıdır.
- ✦ Harçlığın haftalık yada günlük olması çocuğun yaşına bağlı olarak değişir. Küçük çocuklara (12 yaş altı) günlük, çocuklar büyüdükçe (12 yaş ve üstü) ve öğrendikçe haftalık olarak harçlık vermek daha uygundur.

Çocuğa harçlığını nasıl harcayacağı konusunda önerilerde bulunulabilir, ancak müdahalede bulunulmamalıdır.

Kaynaklar;

- Tuzcuğlu, N. (2005). Anne baba olmanın altın kuralları, İstanbul: Milliyet Kitaplığı, Sayfa;153-154.
Semerci, B. (2006). Birlikte büyütelim Çocuk Ruh Sağlığı, İstanbul: Alfa Basın Yayın Dağıtım, 68-69.
Mackenzie, R. J. (2004). Çocuğunuza sınır koyma, Ankara: HYB Yayıncılık.

Bahçelerüstü Mah. Arif Yıldız Cad. No111 Mamak/ANKARA
03123681040
http://
mamakram.meb.k12.tr/